

- для використання методів вегетативного розмноження потрібна велика кількість маточних рослин у генеративній фазі онтогенезу та велика кількість підщеп, отриманих через насінне розмноження;
- через ідентичність генотипу знижується біологічна стійкість вихідного садивного матеріалу;
- висока трудоемність та вартість процесу вегетативного розмноження.

Листопадні магнолії відносять до групи важковкоріюваних рослин. У магнолії Суланжа вкорінюються від 10-15 % до 30 % живців, а у магнолії кобус, білуватої та верболистої – лише окремі живці. Неодмінною умовою забезпечення успіху живцювання магнолій є використання стимуляторів росту. Також, як вид вегетативного розмноження можна використовувати різні види щеплення, і як підщепу можна використовувати найбільш адаптовану магнолію кобус.

Список використаних джерел:

1. Олійник О.С. Еколого-біологічні особливості видів роду Магнолія (*Magnolia* L.) в умовах інтродукції. *Вісник Вінницького національного аграрного університету*, 2019. с. 57-60.

Максим ЛАКУСТА, студент 1 курсу ОС «Магістр» спеціальності 206 «Садово-паркове господарство»

Науковий керівник: **БЕЗВІКОННИЙ Петро Васильович**,

канд. с.г. наук, доцент кафедри садово-паркового

господарства, геодезії і землеустрою

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,

м. Кам'янець-Подільський

ОЗЕЛЕНЕННЯ СУЧАСНОЇ ЗАМІСЬКОЇ ДІЛЯНКИ

Ділянку, що розташована на околиці міста Хмельницький, площею 2 га, почали озеленювати у 2022 році. Вона являла собою місцеве сміттєзвалище на крутому схилі з перепадом висот до 15 м, з трьох сторін оточеного дубовими

насадженнями. Схил яру (кут нахилу біля 70°) за допомогою важкої техніки вдалося зменшити до 45-60° на різних його ділянках за рахунок збільшення лінії протяжності схилу. Було вивезено сміття та верхній шар глинозему з площі поверхні схилу 0,2 га. Поверхню схилу довжиною 170 п.м. та шириною від 8 до 12 м закріпили георешітками, які викладалися за методом конструювання «пірамід». Георешітку заповнили спеціальною ґрунтосумішшю. Далі постала задача уникнення обсіпання ґрунту по поверхні схилу [1, с. 3].

Тож нами було вирішено на самій верхній площині, де ще залишилися дуби, доповнити їх висадками ялин колючих, сосен кримських та ялівцю віргінського для об'єднання з територією «великого лісу», а сам схил по всій поверхні – зміцнити за рахунок висадки ґрунтопокривних ялівців. Було висаджено близько 670 кущів: ялівець горизонтальний 'Блю Чип', 'Андора Компакт', ялівець козацький 'Тамарісціфілія', ялівець середній 'Олд Голд', ялівець лускатий 'Блю Карпет'. При підборі видів ялівців та їх декоративних форм зверталася увага на забарвлення хвої. Види ялівців висаджувалися окремими вертикально розміщеними групами, що склало ефект різнокольорових струмків, які «стікали» по поверхні схилу. [2, с. 64].

На деяких ділянках схилу, в площах з ялівцю, були розміщені куртини з ексклюзивними хвойними деревами та кущами, а також з гарно квітучими та декоративно-листяними чагарниками. Таких десять куртин розмістили у певних оглядових місцях з основних ракурсів ділянки.

Посадка рослин у куртинах також була підпорядкована деякій основній ідеї, а саме, повільному переходу із зони нижнього газону у верхню лісову частину ділянки. Тож, у підніжжі та посередині схилу ми бачимо ексклюзивні хвойні рослини, що повільніше ростуть, частіше правильних та компактних форм – це ялиця субальпійська 'Компакта', ялина колюча 'Лакі Страйк', ялина колюча колоноподібна 'Ізелі Фастігіата', ялина колюча куляста 'Глаука Глобоза', ялина звичайна 'Нідіформіс', ялина звичайна 'Інверса', сосна гірська 'Вінтер Голд', сосна чорна 'Грін Тауер', сосна гірська 'Мугус', сосна звичайна 'Ватерері'

і багато квітучих кущів – півонія деревоподібна, спірея японська, перстач, барбариси, будлея.

Зверху ж схилу у куртинах можна бачити великі хвойні дерева, що мають подібність до більш лісових форм: це ялиця 'Конколор', сосна м'яка 'Веймутова', ялівці китайські 'Спартан', ялівці віргінські 'Бурки', ялівці китайські 'Блю Альпс', туя західна 'Слоу Рібон', туя складчаста 'Корнік' тощо.

Окрема група більш великих хвойних дерев була висаджена з обох сторін від «диких сходів», які найкоротшим шляхом підіймають нас від зони газону до альтанки у зоні «великого лісу». Були висаджені ялина звичайна 'Вергата', реліктове дерево 'Метасеквойя', ялина колюча 'Білобок', ялівці китайські 'Спартан' тощо [3, с. 104].

Піднявшись по «диких» сходах у зону «великого лісу» можемо побачити біля 20-ти дубів, яким понад 40 років. Як вже було сказано, в дубовий гай було додано ялини, сосни та ялівці віргінські.

Тож ми піднялися на саму високу площину ділянки. Різниця висот між зоною «великого лісу» і зоною розташування будинку в партерній зоні дорівнює 15 м. Піднятися сюди можливо ще по іншим двом сходам, які розташовані з різних сторін великого схилу.

Проходячи плавною прогулянковою доріжкою по самій високій площині на маєтку ми можемо бачити ліворуч зону кострища – це великий майданчик круглої форми, замощений пісковиком. У центрі є конструкція для багаття, по периметру розташовані лавочки із вбудованим дровником. Кострище розташовано трохи заввишки від доріжки в дуже щільній посадці з кримських сосен.

Проходячи далі по доріжці бачимо величну алею з ялин колючих 'Глаука'. Вони мають чистий голубий колір та бездоганний габітус. На задньому плані розташована алея із кримських сосен. Далі ми попадаємо безпосередньо в зону «великого лісу», де можемо перепочити в невеличкій дерев'яній альтанці. Проходячи далі ми бачимо нашу доріжку, яка красиво озеленена з обох сторін великими куртинами ялівцю козацького. І ось вже бачимо інші сходи, з обох сторін прикрашені квітниками з ґрунтопокровних троянд. Спускаючись по

сходах потрапляємо на в'їзну парадну зону ділянки – дорогу шириною 4 м, вимощеною бруківкою. З цього місця ми побачимо партерну клумбу з троянд, довжиною понад 80 м, яку ми назвали «долина троянд». На клумбі висаджено більш 250 троянд, різних видів та сортів. Вони висаджені у порядку від великих кущів, що біля підпірної стінки схилу, до низьких бордюрних троянд, що ближче до дороги. В клумбу з троянд було висаджено рядову посадку із туй західних кулястих 'Даніка' у кількості 79 шт. Туї прикрашають велику трояндову клумбу, особливо у зимовий період [4, с. 23].

Клумба з троянд, знаходиться ліворуч від широкого парадного в'їзду. Праворуч розташована клумба з газоном та рядовою посадкою з туй західних 'Смарагдів', ялівцю китайського 'Курівао Голд', на першому плані висаджені три карликові ялини колючі блакитні 'Монгомери'. Ця композиція закриває велику 3-х метрову стіну зони басейну. На краю клумби висаджені туї кулясті 'Даніка', які симетрично обрамляють парадний в'їзд на ділянку з обох сторін.

Парадний в'їзд та будинок розташовані на нульовій площині ділянки. Тож проходячи по парадному в'їзду ми знов стикаємося із четвертими невеликими сходами, які ведуть до зони біля підніжжя схилу, круглої форми, де розташований великий газон. Різниця висот становить біля 1,5 метра.

На цій площі розташована велика біла альтанка, вона вписана у круглий поворот лінії схилу. Праворуч від альтанки, у підніжжя схилу розташована довга композиція, складена з каменями, невеликими ексклюзивними хвойними рослинами – ялиною канадською 'Коніка', соснами гірськими 'Мопс' та 'Гном', ялицею штамбовою японською, ялиною звичайною на штабмі 'Інверса', а також декоративно-листяними чагарниками та ґрунтопокривними і квітучими багаторічними квітами, а саме – таволгою японською 'Голден Принцес', вейгелою, перстачем, будлеєю Давида, барбарисами, кизильником горизонтальним 'Корал Б'юті', флоксами, чебрецем, ірисами Сибірськими, злаковими травами та ґрунтопокривними трояндами. Трохи вище по схилу біля альтанки розташована група із великих дерев – ялина колюча 'Хупсі', береза Юнге на штабмі, ялівець скельний 'Монглоу', туя західна 'Європа Голд'.

Ліворуч від білої альтанки розташована група великих хвойних дерев, яка створює неповторний вигляд, коли підіймаєшся тими самими «дикими сходами» з яких ми розпочали наш огляд [5, с. 57].

На ділянці також є зона «малого лісу» з ялинами колючими голубими 'Хупсі' та ялинами канадськими, СПА-зона біля басейну, з трьома великими клумбами для релаксу, велика прогулянкова алея з ялинами колючими 'Глаука' і тисами. На ділянці є зона «французького» огорожу у формі місяця та цілий комплекс кам'янистих гірок з великою кількістю ексклюзивних рослин.

Список використаних джерел:

1. Безвіконний П. В., Тарасюк В.А., Потапський Ю.В. Вплив мінеральних добрив на ріст, розвиток тюльпанів при ранньовесняній вигонці в умовах захищеного ґрунту. Таврійський науковий вісник: Сільськогосподарські науки. 2022. Вип. 128. С. 3–10.

2. Дудин Р. Б. Консервація, реставрація та реконструкція садово-паркових об'єктів: навч. посібник. Львів: Манускрипт, 2016. 192 с.

3. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну. Київ : Кондор, 2009. 220 с.

4. Крижановська Н.Я., Шушлякова О.С. Рослинні угруповання як засіб формування об'єктів ландшафтного дизайну. Методичний посібник для самостійної роботи студентів 4-5 курсів за напрямом підготовки 1201 – «Архітектура». Харків: ХНАМГ, 2009. 88 с.

5. Myalkovsky R.; Plahtiy D.; Bezvikonnyi P.; Horodyska O.; Nebaba K. Urban parks as an important component of environmental infrastructure: Biodiversity conservation and recreational opportunities. Scientific Journal Ukrainian Journal of Forest & Wood Science, 2023, Vol 14, Issue 4, p. 57.